2014

Antonio Gagliano: Buno

Oriol Fontdevila
FUNDACIÓ JOAN MIRÓ

Espai 13. Programa d'exposicions *Arqueologia preventiva*. 03/07/2014 — 07/09/2014

L'ús d'eines mnemotècniques per representar el temps.

Mapes mentals que condicionen la comprensió del temps com un element lineal i progressiu; altres que l'aborden com si es tractés d'un monstre.

La funció dels mites d'origen és explicar el món. Els fets històrics, en canvi, pràcticament desapareixerien de la nostra consciència si no fos per la seva inserció en trames narratives que els doten de sentit. Johannes Buno va esdevenir a finals del segle XVII un dels darrers artífexs de l*'ars memoriae* amb la invenció d'un mètode genuí per recordar amb facilitat. Aquest mètode es basava en la construcció d'imatges mnemotècniques que consistien en diagrames en què un seguit de fets històrics es distribuïen de manera estratègica per acabar donant lloc a figures al·legòriques. Buno presentava, així, el segle V com un drac alat, en el qual s'ordenaven un seguit de successos en les parts del seu cos, o bé feia que el segle VI prengués la forma d'un ós estrany.

Buno parteix de la consideració que Montjuïc pot ser també un d'aquests animals monstruosos. La muntanya ha esdevingut al llarg del segle XX una formació, no sols històrica, sinó també historiogràfica, la qual troba el seu punt d'origen en les infraestructures que s'hi varen construir amb motiu de l'Exposició Internacional de 1929. Al soterrani de l'exposició que llavors va tenir lloc al Palau Nacional, un diorama de la cova d'Altamira proporcionava a l'Estat espanyol un passat mític. Curiosament, aquest element també ha esdevingut la primera pedra del "centre d'acumulació d'intel·ligència" en què, en paraules d'Antonio Gagliano, s'ha transformat tota la muntanya amb el pas dels anys.

Buno és un viatge per les xarxes de la història, un viatge en què els fets recuperen la possibilitat de fluir a contrapèl de les narratives. Alhora, els fets són forçats a fer un gir per tal que siguin aquests mateixos, ara, els que il·luminin les circumstàncies en què es produeixen els mites que necessitem per entendre la història.

Antonio Gagliano (Córdoba, Argentina, 1982). Viu i treballa a Barcelona. Exposicions recents: ADN Platform (Barcelona), Premio ArteBa- Petrobras (Buenos Aires), Koldo Mitxelena (Sant Sebastià), Fabra i Coats (Barcelona), Bienal de l'Havana (l'Havana), Aparador del Museu Abelló (Mollet del Vallès), Espai Cultural Caja Madrid (Barcelona), MACBA (Barcelona), entre d'altres. Acaba de publicar amb Album Editions el seu primer llibre, *El espíritu del siglo XX*.

Arqueologia preventiva: Els projectes d'Oriol Vilanova, Lúa Coderch, Lola Lasurt, Antonio Gagliano i LaFundició que es presenten dins del cicle *Arqueologia preventiva* plantegen un seguit de desplaçaments per la capa superficial de la memòria. Més que investigacions sobre el passat, es tracta d'un rastreig de les formes en què la història es disposa, es relata i compareix actualment en l'esfera pública; un mapatge de les herències que hem rebut i que articulen la nostra relació amb temps pretèrits; un seguit de rutes cap a diferents indrets des d'on s'interpel·la la memòria col·lectiva.